

Kvalitative data, medverknad og prosess

Følgeforskning, Sluttrapport

Johan Barstad

HLB

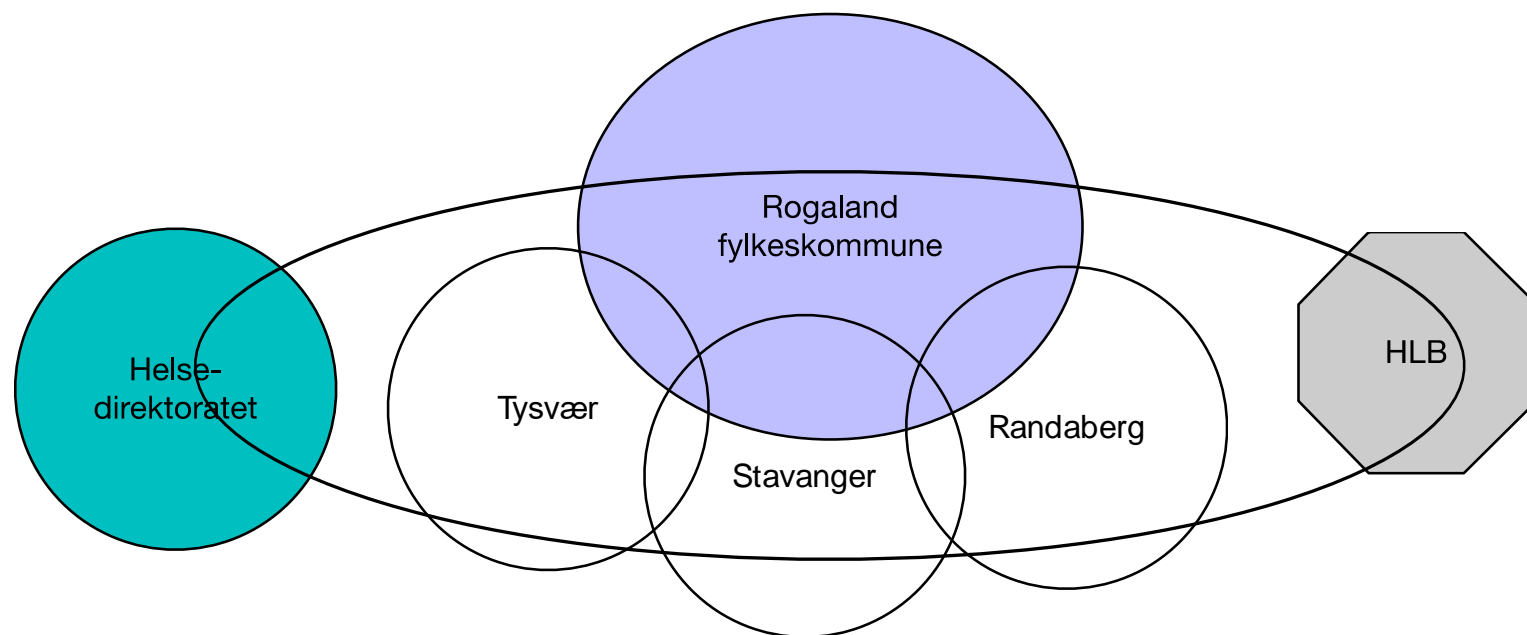
04.12.2018

Struktur

- Følgeforskning
- Modellane
 - Dugnadsmodellen
 - Grenseobjekt
- Funn
 - Gjennomføring
 - Mobilisering
 - Læring
- Fylkesprosjektet

Nærmiljø og folkehelse-prosjektet

«Prøve ut medverknadsbaserte metodar for (kvalitativ) datainnsamling»

HLB sitt arbeid

- 2016 – 2018
- Tre forskarar (Dag Jørund Lønning, Olav Eggebø og Johan Barstad)
- Deltatt på prosjektmøte (nasjonalt og på fylkesnivå)
- Bidratt fagleg på lokale/regionale samlingar (fleire)
- Refleksjonsmøte med kommuneprosjekta (fleire)
- To undervegsrapportar (2016 og 2017)
- Prosjektet/kommuneprosjekta har sjølv rapportert aktivitetar og strukturar.
Følgeforskinga har fokus på prosessane

Følgerevaluering

- Trailing Research vs Formative Dialogue Research
- «Holistisk» tilnærming, forstå heller enn forklare
- Anerkjenne betydning av deltaking og involvering
 - også frå forskarane si side!
- Å vere ein deltakar – men likevel ikkje
 - Reflekterande, ikkje bestemmande

Bidra til eigenrefleksjon om arbeidsmetodar

Modellane vi har brukt

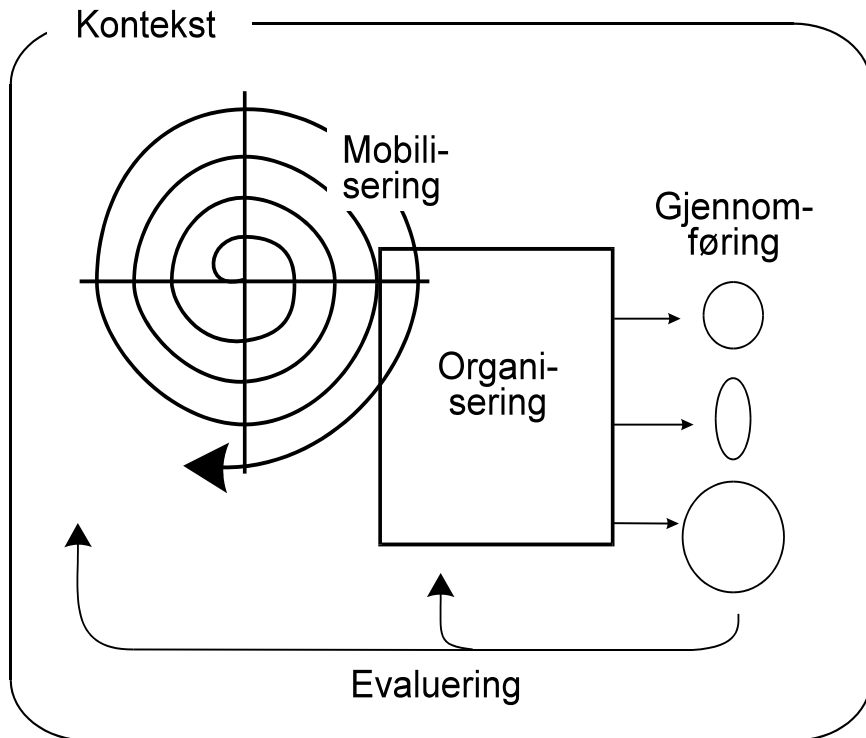
i. Dugnadsmodellen

- *Amdam og Amdam*

ii. Grenseobjekt

- *Star og Griesemayer*

Dugnadsmodellen

Amdam og Amdam

Mobilisering:

aktivisering av aktører til handling for å fremme sine interesser

Organisering:

danning og endring av mellombelse og varige strukturar

Gjennomføring:

makt til å følgje opp og sikre samsvar med visjonar og strategiar

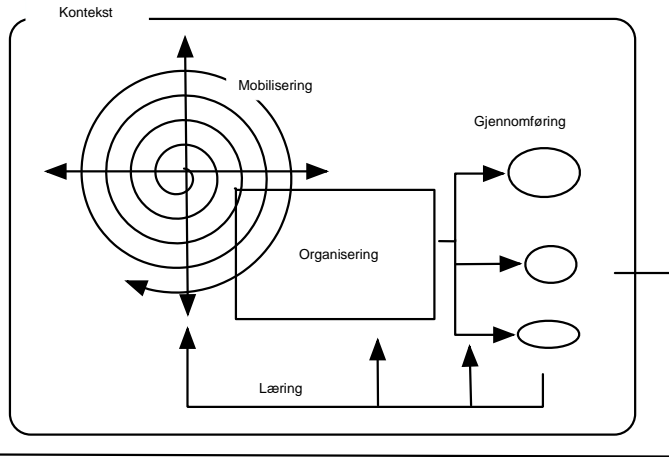
Læring:

Endring i haldningar og handlingar

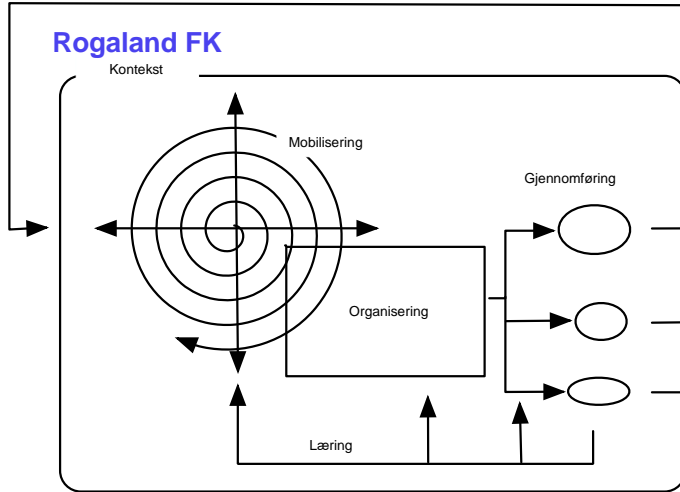
Kontekst:

Samspelet mellom eksterne og interne krefter

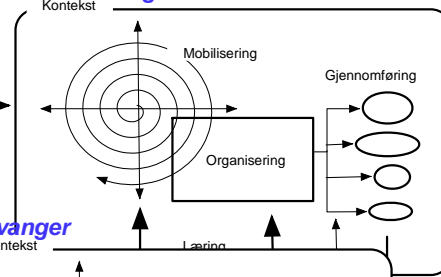
H'dir

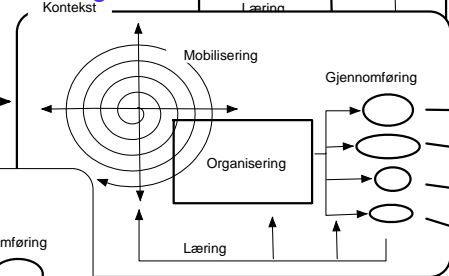
Rogaland FK

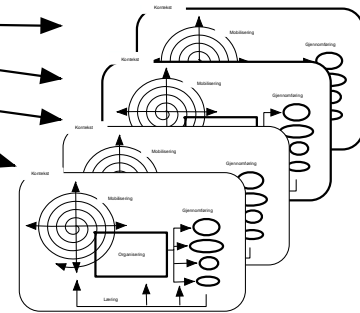
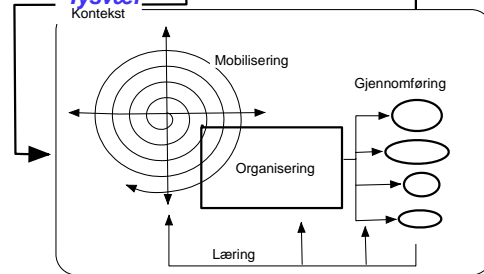
Randaberg

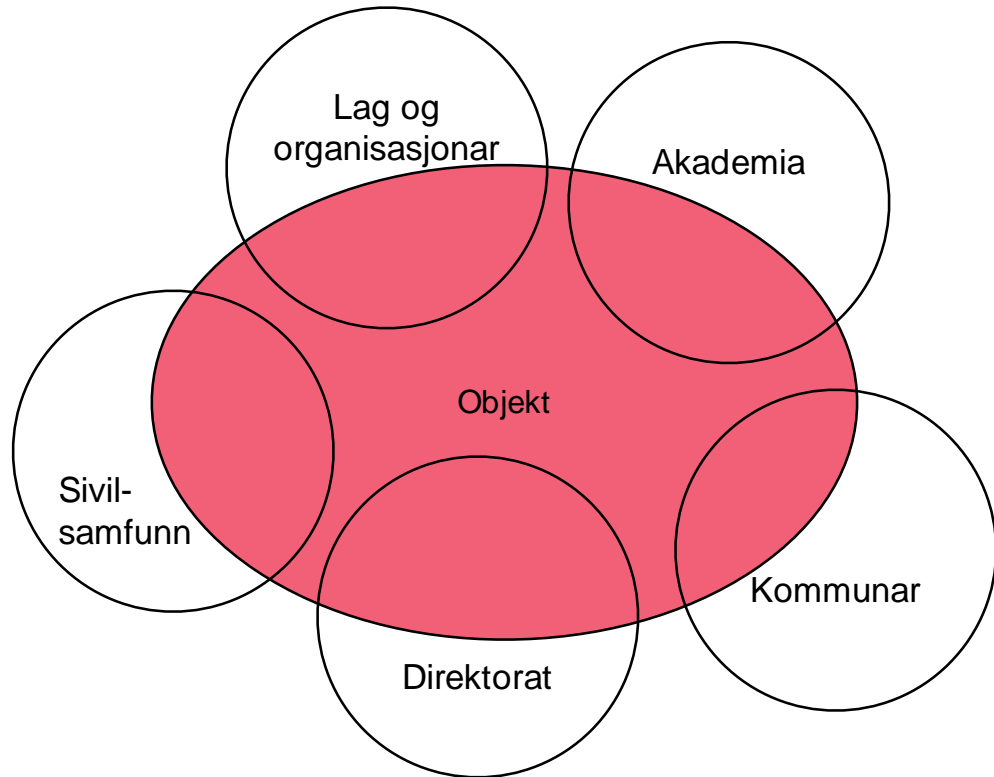
Stavanger

Tysvær

Grenseobjekt

(Star og Griesemeyer, 1989)

- Objekt^(*) som er plastiske nok til å tilpasse seg lokale behov og avgrensingar hjå partane som brukar dei, men likevel robuste nok til å ha ein felles identitet på tvers av aktørane.
- Svakt strukturerte i felles bruk, men blir sterkt strukturerte i bruk på enkelte stadar.
- Kan vere abstrakte eller konkrete.
- Har ulik betydning i ulike sosiale settingar, men strukturen er vanleg nok til å gjere dei attkjennelige; eit «verktøy til omsetjing».
- «Å opprette og bruke grenseobjekt er nøkkelen til å utvikle og halde ved like samanhengar over kryssande sosiale oppfattingar.»
- *(*) Objektet kan som her vere ein organisasjon, eller ulike strukturar/prosessar som fleire deltek i*

Gjennomføring

- Sikre gode mulegheiter også for andre enn dei mest sentrale. Viktig for å bygge entusiasme!
- Langsiktige samarbeidsrelasjonar – ikkje ‘av og på’ medverknad
- Ha lokal arena som rår over midlar til diverse mindre tiltak. Arbeide med forankring og tillitsbygging – og støtte lokale initiativ
- Syn på gjennomføring: som ein kontinuerleg prosess eller som ei stadfestande handling.
 - Begge to er interessante, og vil kunne ha konsekvensar t.d. for korleis ein framover kan jobbe med medverknad og forståing av denne.

Eldsjeler

Tysvær

- Enno ikkje stort rom for eldsjelene (jf. lokal prosjektkarakter)

Randaberg

- Litt det same. Prosessane har vore 'styrte' i stor grad
- Verktya har kravd stor fagpersoninnsats

Stavanger

- Klart fokus også på eldsjeler
 - Nærmiljøtilskota
 - Campingvogna

Ladestasjon for eldsjeler (Rådmann, Flesberg)

Dialogen

- Ikkje berre å skaffe (kvalitative) fakta
- Også middel for eigenrefleksjon og for å bygge tilhøyrslø/forankring
- Trengst 'rules of engagement'
 - Strategisk grep på dialog som verkty
 - Budde på kva som kan skje/kome fram og korleis handtere dette
 - Partnerskap – for å opne nye mulegheiter
 - Praktiske oppgåver
 - Arenaer
 - Mobiliserande

Gode tiltak - Samarbeidsavtaler

Suksess avlar suksess

- Må satsast for å vinne. Låge tersklar og realisme
- Lokal tilpassing. Ikkje gjenskape men nyskape

Avtalar

- Nøkkel for suksess
- Også ift 'eige' arbeid
- Kva er tiltaket – kva er resultat av tiltaket (døme: nærmiljøtilskota)

Mobilisering

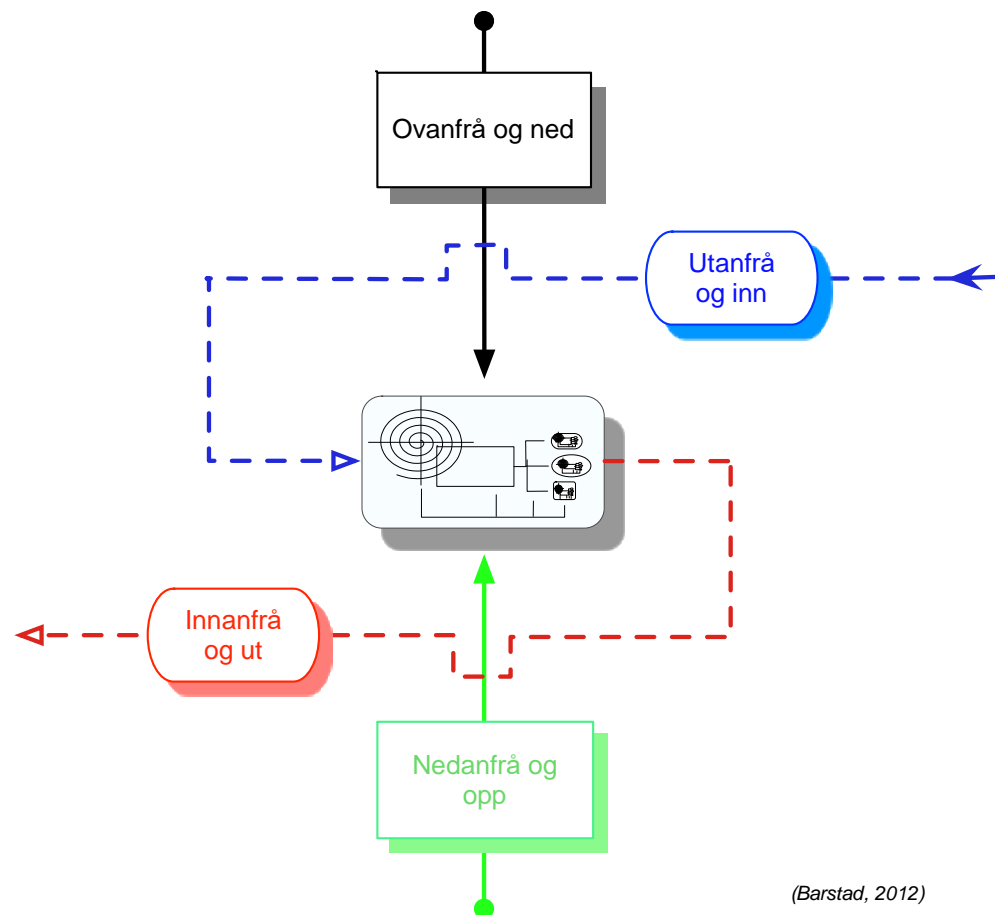
Makt – eller medverknad

«Kjem lenger med smil og revolver enn berre revolver»

Skape gunstig samarbeidsklime. Mindre opponering om ein kjenner medansvar

Meir sannsynleg å finne dei beste (dei gode) løysingane

Governance - samfunnsstyring

- Mål at Top down møter Bottom up
- Gode og berekraftige løysingar tek vare på alle sine interesser
 - (grenseobjekt)
- Alle aktørar har roller/innverknad
- Hauste nyttige erfaringar

Konflikter – viktig element

Ja til nyttige

Kunne forhindre destruktive

Tysvær

- Lukkast etter intensjonane med å involvere innbyggjarar
 - På ulike plattformer
- Har vore gjort før, men...
 - No fokus på kvalitative innspel (lukkast dette??)
 - Direkte verktøybruk på målgruppe
 - Trafikkagenten og samarbeid med dei eldre
 - Stands i lokalmiljø. Fint for kontakt – utfordrande over tid...
- Ta dette vidare og bygge arenaer (grendelagmodellar)?
- Kompetansebygging i eigen organisasjon!

Randaberg

- Barn og unge vore i fokus
- Evna gjere strategiske omstillingar:
 - Fotokonkurransen - inngang til klasser – tillitselevordninga
- Workshop som verkty
 - ABC-W metoden
 - Samarbeid målgruppe – fagkompetanse
- Overgangen frå plan (forslag) til handling
 - Røynde utfordringane kring dette
 - Heilt naturleg at dette skjedde (*nesten 'ønskeleg'*)
 - Førebudd gjennom arbeidsmetodikken
 - Likevel 'sjokk'
 - Mangla 'Plan B'

Stavanger

- Del av større prosjekt, pågått før og held fram vidare
«Identifikasjonsproblem»
- Tilskot og 'speakers/dialogue corner'
- Nådde ut til mange med enkle midlar
- Skil seg frå dei to andre ved å ha større basisorganisasjon (om enn vi såg at den var sårbar) og breiare 'innveving' i kommunen elles
 - Men også her var ein 'nokså urøynde' med kvalitative tilnærmingar – ut over det å skulle samle inn data
- Mange tiltak som har gitt stor lokal medverknad/deltaking.
 - Men – igjen: greidd å ta tak i dette for framtida?

Realisme?

- Mobilisering føreset realistisk forståing av situasjon
- Om kva?
 - i. Fakta/praksis
 - ii. Prosessar/haldningar

Generelt: *sett meir av i) og mindre av ii), men element av ii) i*

Eldrefokus i Tysvær

Proessen rundt bydelsutvalget i Stavanger

Forankringa i Randaberg

Fokus på viktige trekk?

- Generelt: opptokne av å kome i gang og prøve metodikkar – ofte utan strategi for kvifor/korleis/til kva
 - Kvar vart det kvalitative aspektet av?
 - Inn etter kvart (Tysvær)
 - I modellstrukturen (Randaberg)
 - I praksisen (Stavanger – tilskota og kva som skjedde rundt desse)
- Fylkesprosjektet
 - Stimulere til kunnskapsbygging. Klar fokus på dette
 - Lydhøyre for det som skjedde i kommuneprojekta og endra/tilpassa etter behov

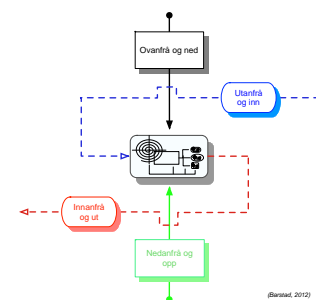
Involvere sentrale aktører

Randaberg som døme

- Lokal prosjektgruppe med brei deltaking
- Møtte utfordringar med å mobilisere skulen (*gjennom skulen*)
 - Fann løysing
- «Utfordrande» med saksbehandling av forslaget
 - Tok lenger tid enn planlagt
- Var ein realistiske i vurdering av dette på førehand?
- Var det godt nok forankra innover i eigen organisasjon?

Engasjerer aktørane seg sjølve?

- Ja, når dei vart invitert med
 - Responsivt
 - Men lite av det å finne, utvikle eller implementere løysingar (proaktivt)
 - Likevel: Stavanger viser veg, innsats har gitt aktiv respons
- For tidleg enno?
- Behov for å ha klar strategi for involvering – også for å kunne få 'eigeninvolvering'.
 - Dette har ikkje enno vore tema!
 - **Tenk Governance-figuren. Spele kvarandre gode**

Læring og refleksjon

- Læring på fleire nivå
 - Å gjere handlingar betre
 - Å organisere/samordne aktivitetane
 - Å forstå betre kva som må til for å kunne gjere dei gode handlingane
- Rutinar for å få god læring
 - Utfordrande å sjå om det har vore læringseffektar
 - Generelt innover i eigne organisasjonar (*likevel handterte Stavanger si utfordring!*)
 - I det konkrete arbeidet
 - Reflektert (bl.a. saman med følgeforskar) om dette, om behov for å ha klarare strategisk forståing av det ein gjer. Vere parat til å møte hendingar undervegs t.d.
 - Utfordringar med det kvalitative aspektet

«I egne rekker»

- Evna ein omsette ny kompetanse til læring i eigen organisasjon?
 - Kapasitets-/kapabilitetsbygging?
 - Outsourcing av kunnskapsfunksjonar?

Fylkeskommuneprosjektet

- Tilbakemeldingar og observasjonar tyder på responsiv og lydhøyr 'struktur'
 - RFK var utfordra på 'velkjend oppgåve', men nytt og ganske ukjent tema (kvalitative data)
- Tillet einingane (kommuneprosjekta) å bruke tid på å finne sine roller, sine utfordringar og framgangsmåtar
- Gjorde endringar og justeringar ved behov.
- Heldt kontakten med kompetansemiljø og sentralt prosjektnivå. Fokuserte på '*nyttigheit*' overfor einingane